

U rčitě si prsa pravidelně vyšetřujete, nikde žádná podezřelá bulka, ale to ještě zdaleka neznamená, že se někde uvnitř neskrývá vážný problém. Než se tedy rozhodnete pro augmentaci vložení implantátu, zmenšovací operaci či modelaci, navštivte specializované ultrasonografické pracoviště, kde vám prsa odborně vyšetří.

Na pražské klinice Esthé je ultrasonografická ambulance vybavena přístrojem se speciální sondou, která odhalí veškeré patologické změny v prsu, v podpaží a v měkkých tkáních. Tato ambulance je navíc počítačově propojena s ambulancí mamologa, a tak se na jednom místě a v jednom čase dá stanovit diagnóza i malého ložiska pod 5 mm, které pohmatem nezjistí sebezkušenější gynekolog. „Zobrazovací metoda se volí podle věku ženy, rodinné zátěže a rizikových faktorů. K nim patří nezhoubné onemocnění prsu, pozdní věk prvního těhotenství, nádorové onemocnění prsu u prvostupňových pokrevních příbuzných – tedy pokud měla nádor babička, matka nebo sestra, ale i dlouhodobé užívání hormonálních léků včetně antikoncepce, a to zejména před prvním porodem,“ vysvětluje primářka MUDr. Livia Večeřová.

Kdy je dospělá prsní žláza?

Prsní žláza je totiž jediný orgán v těle, který dozrává až s graviditou a kojením, do té doby jsou prsní buňky nezralé. „Mezi rizikové skupiny tedy patří i ženy, které nerodily nebo které rodily v pozdním

věku,“ upřesňuje paní primářka. „Během čekání na příchod vytouženého miminka může v ojedinělých případech dojít k různým změnám v prsní buňce, čímž může být dán popud ke vzniku nádoru.“

Víte, že obecně se rozeznává pět typů prsní žlázy? Každý typ je určen podle poměru objemu prsní tkáně k množství tuku. „Označují se číslem jedna až pět, jako ve škole, a každá žena by měla vědět, jaký typ prsní žlázy má,“ upozorňuje paní primářka. Platí zde pravidlo, že čím více tuku, tím se prsy lépe samovyšetřují a jsou v zobrazovacích metodách přehlednější. Lékařka vysvětluje, že ideální žlázy jsou typ 1, 2 a 3 – kdy „trojka“ má téměř 85 % tuku a prsní tkáň představuje pouze 15 procent. Tuk je tedy vlastně bonus a jeho majitelky si můžou gratulovat.

Tučná žláza, dobrá žláza!

S přibývajícím věkem stárne i prsní žláza, začne se proměňovat v tukovou tkáň. Ale zatímco u jiných orgánů je stárnutí považováno za jev spíše neblahý, u prsní žlázy je tomu naopak. „Stárnutí žlázy nastartuje buď po prvním porodu, nebo po třicátém roce věku tím, že se žláza začne proměňovat v tukovou tkáň, což je ideální stav z hlediska diagnostiky,“ konstatuje MUDr. Večeřová.

Pro ženy s typem 1, 2 a 3, tedy pro majitelky vyššího procenta tuku, je to dobrá zpráva, jsou vhodné kandidátky k implantátům. „Ty se dají vložit i pod žlázu, nejenom pod sval. Žláza je u nich dobře přehledná i při prohlídkách, a to nejenom

při screeningu, ale i během klasického preventivního vyšetření.“

Avšak ne každý ultrazvukový přístroj má vhodnou sondu na vyšetření prsní žlázy – musí být vybavený lineární sondou o výkonu nejméně 10 MHz. Před vyšetřením, které zákroku předchází, je tedy nezbytné se na kvalitu a stáří přístroje informovat. Nelze opomenout ani zkušenost a praxi vyšetřujícího lékaře.

„Mladá žláza“ není ideální

U typů 4 a 5 je poměr žláza versus tuk obrácený: 85 % tvoří žláza, zatímco 15 procent, či dokonce ještě méně, tuk. Taková žláza je takzvaně „mladá“. Ale pro adeptky na implantáty to není moc dobrá zpráva.

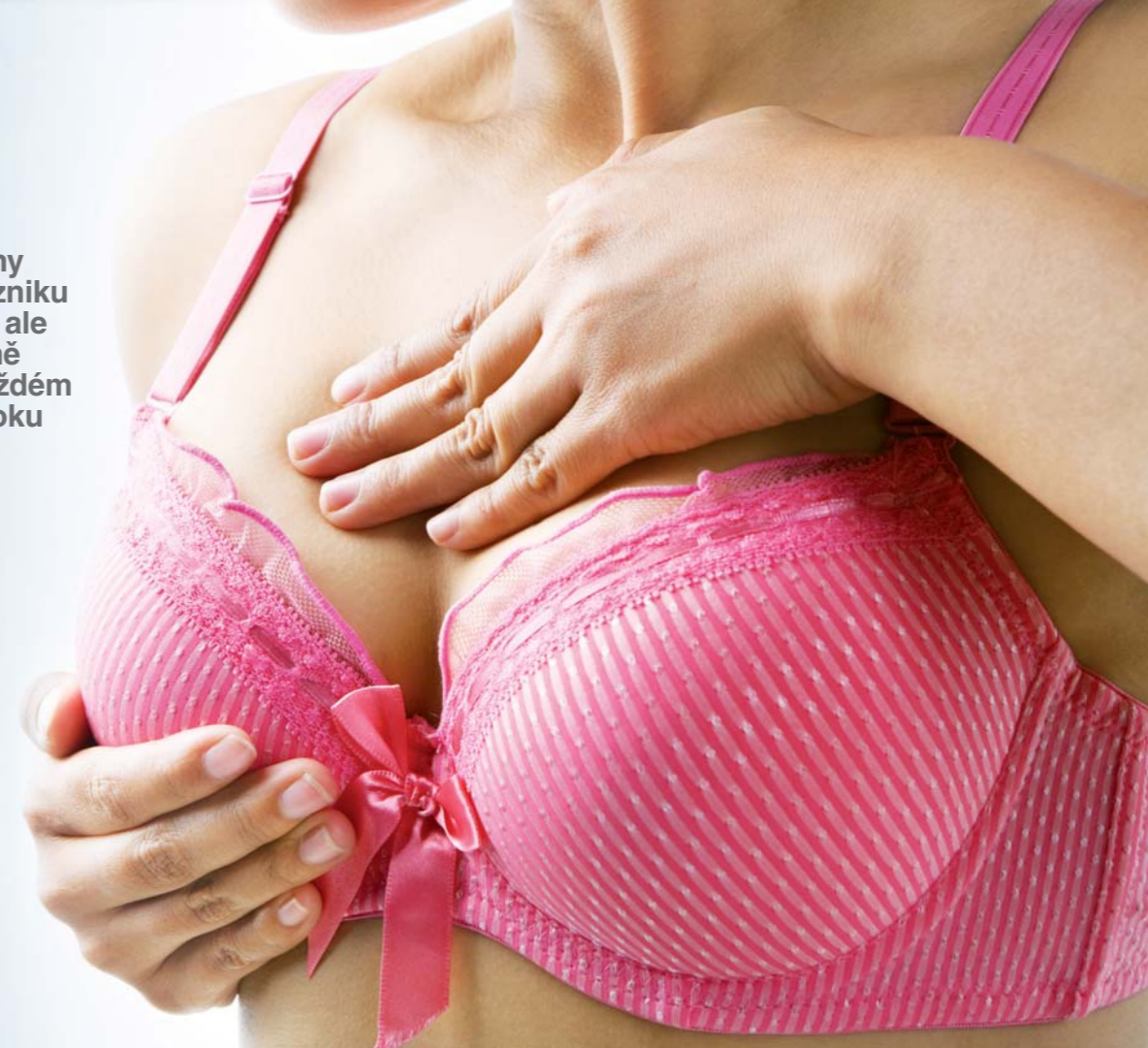
„V těchto případech implantáty buď nejsou vůbec vhodné, protože žláza je obtížně přehledná i bez implantátů, nebo je lepší zvolit metodu vložení pod sval. Řekne-li ženě lékař, že má typ mladé žlázy, není to tedy vůbec důvod k jásotu,“ upozorňuje paní primářka.

Typy prsní žlázy od jedničky do pětky jsou dány rodově a nelze je ovlivnit stravováním, cvičením ani hormonálně.

Kdy je operace nevhodná

Do třiceti pěti let by na prvním místě při prevenci mělo být ultrazvukové vyšetření, v pětatřiceti první startovací mamograf, aby žena věděla, zda má žlázu typu jedna až pět; do té doby není žláza obvykle mamograficky přehledná a pokud se nevyskytnou problémy, tak další mamograf se doporučuje až ve 45 letech.

Implantáty samy nezvyšují riziko vzniku karcinomu prsu, ale rizikovost mírně stoupá jako po každém invazivním zákroku

Mamografické vyšetření se provádí u třicetiletých žen před operačním zákrokem v případě, že se maminka, babička nebo sestra léčily na karcinom prsu. Obecně platí, že pokud matka onemocněla v 50 letech, u ženy se riziko objevuje o deset let dříve, tedy již ve 40 letech. Prevenci by tedy měla věnovat zvýšenou pozornost.

„Na klinice Esthé poskytujeme komplexní předoperační a pooperační péči díky spolupráci radiodiagnostika a mamologa, abychom tak předešli nesprávně indikovaným operacím,“ vysvětluje primářka Večeřová. „Někdy ženy k zákroku ani nepustíme, nemůžeme jim však zabránit, aby si vyhledaly jiné pracoviště, kde jim navzdory rizikům zákrok provedou.“

Kdy je ultrazvuk nezbytný

Za dvanáct měsíců po operaci se každá klientka podrobuje ultrazvukovému vyšetření. „Tak lze vysledovat, zda nedošlo k posunutí implantátu, není-li tam pooperační hematoma, nevzniká-li časná fibrózní kapsa, což je tuhé vazivové pouzdro, zda

žláza nezměnila strukturu či nedošlo-li ke vzniku ložiskových změn, což však nesouvisí s implantátem,“ vysvětluje odbornice.

„Ženy mají často pocit, že po zákroku je jeden prs větší. Kolem implantátu si organismus vytvoří asi dvoumilimetrový lem čiré tekutiny. Je-li žena pravák a vykonává časté stereotypní pohyby – například zavírání dveří u auta, cvičení v posilovně a podobně –, sloupec tekutiny může dosáhnout až deseti milimetrů a opticky dojde ke zvětšení prsu a pocitu tlaku. Při klidovém režimu se však tekutina vstřebá.“

Když se implantát orosí

„Při ultrazvukovém vyšetření během preventivních ročních prohlídek po operaci sledujeme, zda se nevytváří kapsulární kontraktura a implantát „nepláče“. Moderní implantáty nepraskají a gel se nevylije, může však dojít k propouštění malých kapiček přes obal implantátu. Implantát se tzv. rosí. Na dotek žena nic

nepocituje, prs může být měkký, s minimální tvarovou změnou a obvykle neoblestivý, ale na ultrazvuku je to vidět.“

Trvá-li rosení více měsíců, náš chytrý lymfatický systém si s ním poradí: silikon uloží v lymfatických uzlinách v podpaží a můžou vzniknout bulky až o velikosti třešně, což nejednu ženu vyděsí. „V ultrazvuku vypadá uzlina jako sněhová koule,“ popisuje útvar paní primářka. „Při opakovaném vyšetření archivujeme obraz na optickém disku ultrazvukového přístroje. Při kontrolním ultrazvukovém vyšetření tak máme srovnání a velmi brzy zjistíme, že dochází k uvolňování silikonu a zda je nutná výměna implantátu. Klientka nemusí absolvovat vyšetření na magnetické rezonanci.“

Jak se snímkuje prs s implantátem

Ženy ve věku 45 let s prsními implantáty chodí na mamografii, na níž má žena v rámci screeningu ze zákona nárok, do specializovaného pracoviště, kde se snímkování prsu s implantátem nepro-

Nepláče vám implantát?

Text: Dagmar Morenová

Možná jste si už pořídila prsa svých snů, možná o nich teprve uvažujete. Dříve, než se pro zákrok rozhodnete, nechte si prsa vyšetřit. Na pravidelné vyšetření však nesmíte zapomínat ani po operaci.